

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра симуляційних медичних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«СИМУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 2 «Медицина» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 26 червня 2025 року).

Розробники:

завідувач кафедри Олександр РОГАЧЕВСЬКИЙ
завуч кафедри Ольга ЄГОРЕНКО
доцент кафедри Михайло ПЕРВАК
асистент кафедри Василь ГЛАДЧУК
асистент кафедри В'ячеслав ОНИЩЕНКО
асистент кафедри Дмитро КАРАКОНСТАНТИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри симуляційних медичних технологій
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олександр РОГАЧЕВСЬКИЙ

Погоджено із гарантом ОПП _____ Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з хірургічних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з хірургічних дисциплін ОНМедУ

_____ Василь МІЩЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від " ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика практики
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання — обов'язкова освітня компонента
		Рік підготовки: 6
		Семестри XI — XII
		Лекції (0 год.)
		Семінарські (0 год.)
		Практичні (48 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (42 год.)
		Форма підсумкового контролю — диференційований залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: формування у здобувачів вищої освіти здатності надання невідкладної медичної допомоги, виконання медичних маніпуляцій та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Формування здатності діагностувати та складати план лікування найбільш частих невідкладних станів.
2. Удосконалення вміння застосовувати діагностичні методи, що допомагають у прийнятті рішення щодо ведення та лікування різних захворювань, що зустрічаються у відділеннях внутрішньої медицини, педіатрії та хірургічного профілю.
3. Удосконалення здатності приймати рішення про тактику ведення пацієнтів при захворюваннях, що зустрічаються у відділеннях внутрішньої медицини, педіатрії та хірургічного профілю, на основі принципів доказової медицини.
4. Опанування знань про основні класи препаратів, що застосовуються у клініці внутрішніх хвороб, педіатрії та хірургії, формування здатності приймати рішення про тактику ведення пацієнтів з найбільш частими станами, що зустрічаються у відділеннях внутрішньої медицини, педіатрії та хірургічного профілю, на основі відповідних клініко-фармакологічних принципів.
5. Формування вміння застосовувати медичні інформаційні технології та критичні експертні оцінки медичної літератури у діагностиці та лікуванні хворих у відділеннях внутрішньої медицини, педіатрії та хірургічного профілю.
6. Удосконалення вміння проводити фокусований медичний огляд та націлене фізикальне обстеження відповідно ведучим скаргам пацієнта та історії захворювання.

Процес проходження практики спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

• Загальних (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК8. Здатність до міжособистої взаємодії

ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності

• **Спеціальних (СК):**

СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів

СК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій

СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання

СК24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання

ПРН4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2)

ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта

ПРН6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2)

ПРН7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2)

ПРН8. Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу

ПРН9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами

та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи

ПРН14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування

ПРН15. Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах

ПРН17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Анатомічну будову органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Показання та протипоказання, ускладнення, методику, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку
- Знати методи загального обстеження. Поняття про пальпацію, перкусію та аускультацию. Поняття про ЕКГ
- Патологічні зміни органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Фізіологічні особливості кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку
- Патогенез гіпоксії клітин головного мозку
- Фармакокінетику, фармакодинаміку та побічні явища препаратів, що використовуються при наданні допомоги в разі розвитку невідкладних станів у дорослих та дітей різного віку
- Алгоритм та протоколи лікування хворих
- Принципи медичної етики
- Поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення маніпуляцій:
 1. вимірювання температури тіла
 2. відновлення прохідності дихальних шляхів
 3. базова серцево-легенева реанімація
 4. дефібриляція за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
 5. реєстрація стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
 6. тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі
 7. первинна хірургічна обробка рани, перев'язка, зняття шкірних швів, зокрема у польових умовах
 8. накладання пов'язки, в т.ч. у польових умовах
 9. встановлення назогастрального та орогастрального зондів
 10. транспортна іммобілізація
 11. введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), зокрема у польових умовах
 12. забезпечення периферичного венозного та внутрішньокісткового доступів
 13. вимірювання артеріального тиску
 14. катетеризація сечового міхура м'яким зондом
 15. плевральна пункція
 16. пункція перикарда за Ларреєм
 17. лапароцентез
 18. конікотомія
 19. прийом Геймліха
 20. пульсоксиметрія

21. оцінка пульсу на периферичних артеріях
22. аускультация серця та судин
23. перкусія та аускультация легень
24. пальпація живота

Вміти:

- Орієнтуватися в анатомічній будові органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Назвати показання та протипоказання, ускладнення, методику, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку
- Вміти провести загальне обстеження (пальпація, перкусія, аускультация, вимірювання АТ тощо). Вміти аналізувати результати ЕКГ
- Назвати патологічні зміни органів та систем людини
- Орієнтуватися у фізіологічних особливостях кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку
- Визначати гіпоксію клітин головного мозку
- Орієнтуватись у дозуваннях, фармакокінетиці, фармакодинаміці та побічних явищах препаратів, що використовуються при наданні допомоги в разі розвитку невідкладних станів
- Визначити послідовність дій при наданні невідкладної допомоги
- Оцінювати стан новонародженого за шкалою Апгар
- Виконати необхідні маніпуляції
- Простежити за станом хворого після виконання практичної навички
- Надати психологічну допомогу пацієнтам
- Вирішувати деонтологічні завдання, пов'язані з професійною діяльністю
- Володіти навичками професійного спілкування

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Тема 1. Первинний огляд постраждалого та надання первинної медичної допомоги

Оцінка безпечності середовища, використання ЗІЗ. Первинний огляд постраждалого та збір анамнезу. Оцінка прохідності дихальних шляхів. Оцінка дихання та вентиляції. Оцінка кровообігу. Оцінка неврологічного стану. Оцінка навколишнього середовища. Вторинний огляд постраждалого. Докладний збір анамнезу за системою SAMPLE. Передача пацієнта із використанням формату SBAR/ATMIST.

Тема 2. Менеджмент дихальних шляхів та вентиляція легень

Прийом Геймліха. Виведення нижньої щелепи. Введення орофарингеального та назофарингеального повітропроводів. Проведення штучної вентиляції легень за допомогою мішка та маски. Введення ларингеальної маски. Інтубація трахеї. Хірургічні методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів.

Тема 3. Надання допомоги при шоках різного генезу

Діагностування шокowego стану. Визначення типу шоку. Невідкладна допомога при шоках різного генезу. Встановлення периферичного катетера. Внутрішньокістковий доступ. Опіки, невідкладна допомога. Методи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі. Ознаки внутрішньої кровотечі.

Тема 4. Допомога постраждалому з травмою живота і таза

Особливості ведення постраждалих з відкритою травмою живота. Тактика дій щодо евітрації кишківника. Імобілізація таза за допомогою тазового бандажа.

Тема 5. Особливості надання допомоги травмованим вагітним

Особливості надання допомоги травмованим вагітним з урахуванням терміну вагітності.

Тема 6. Ведення постраждалого з травмою голови

Визначення наявності травм голови. Тактика ведення постраждалого з травмою голови. Особливості фармакотерапії.

Тема 7. Особливості надання допомоги постраждалим з травмою хребта

Визначення наявності травм хребта. Тактика ведення постраждалого з травмою хребта.

Тема 8. Надання допомоги при травмах у дітей різного віку

Особливості надання невідкладної допомоги дітям різного віку при травмах, враховуючи АФО.

Тема 9. Практичні навички при наданні допомоги пацієнтам з травмою опорно-рухового апарату

Імобілізація кінцівок при різних видах переломів. Імобілізація хребта. Імобілізація шийного відділу хребта. Імобілізація таза.

Тема 10. Відмінності ведення постраждалих з термічною травмою

Особливості ведення постраждалих з опіками різного характеру та ступеню важкості. Особливості ведення дітей з опіками.

Тема 11. Надання допомоги при травмах у пацієнтів похилого віку

Особливості надання невідкладної допомоги пацієнтам похилого віку при травмах. Характерні травми у пацієнтів похилого віку.

Диференційований залік**4. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ**

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Тема 1. Первинний огляд постраждалого та надання первинної медичної допомоги	8	0	0	4	0	4
Тема 2. Менеджмент дихальних шляхів та вентиляція легень	10	0	0	6	0	4
Тема 3. Надання допомоги при шоках різного генезу	10	0	0	6	0	4
Тема 4. Допомога постраждалому з травмою живота і таза	8	0	0	4	0	4
Тема 5. Особливості надання допомоги травмованим вагітним	4	0	0	2	0	2
Тема 6. Ведення постраждалого з травмою голови	6	0	0	4	0	2
Тема 7. Особливості надання допомоги постраждалим з травмою хребта	8	0	0	6	0	2
Тема 8. Надання допомоги при травмах у дітей різного віку	8	0	0	4	0	4

Тема 9. Практичні навички при наданні допомоги пацієнтам з травмою опорно-рухового апарату	8	0	0	4	0	4
Тема 10. Відмінності ведення постраждалих з термічною травмою	8	0	0	4	0	4
Тема 11. Надання допомоги при травмах у пацієнтів похилого віку	6	0	0	2	0	4
Диференційований залік	6	0	0	2	0	4
Усього годин	90	0	0	48	0	42

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Первинний огляд постраждалого та надання первинної медичної допомоги	2
2.	Тема 1. Практичне заняття 2. Первинний огляд постраждалого та надання первинної медичної допомоги	2
3.	Тема 2. Практичне заняття 3. Менеджмент дихальних шляхів та вентиляція легень	2
4.	Тема 2. Практичне заняття 4. Менеджмент дихальних шляхів та вентиляція легень	2
5.	Тема 2. Практичне заняття 5. Менеджмент дихальних шляхів та вентиляція легень	2
6.	Тема 3. Практичне заняття 6. Надання допомоги при шоках різного генезу	2
7.	Тема 3. Практичне заняття 7. Надання допомоги при шоках різного генезу	2
8.	Тема 3. Практичне заняття 8. Надання допомоги при шоках різного генезу	2
9.	Тема 4. Практичне заняття 9. Допомога постраждалому з травмою живота і таза	2
10.	Тема 4. Практичне заняття 10. Допомога постраждалому з травмою живота і таза	2

11.	Тема 5. Практичне заняття 11. Особливості надання допомоги травмованим вагітним	2
12.	Тема 6. Практичне заняття 12. Ведення постраждалого з травмою голови	2
13.	Тема 6. Практичне заняття 13. Ведення постраждалого з травмою голови	2
14.	Тема 7. Практичне заняття 14. Особливості надання допомоги постраждалим з травмою хребта	2
15.	Тема 7. Практичне заняття 15. Особливості надання допомоги постраждалим з травмою хребта	2
16.	Тема 7. Практичне заняття 16. Особливості надання допомоги постраждалим з травмою хребта	2
17.	Тема 8. Практичне заняття 17. Надання допомоги при травмах у дітей різного віку	2
18.	Тема 8. Практичне заняття 18. Надання допомоги при травмах у дітей різного віку	2
19.	Тема 9. Практичне заняття 19. Практичні навички при наданні допомоги пацієнтам з травмою опорно-рухового апарату	2
20.	Тема 9. Практичне заняття 20. Практичні навички при наданні допомоги пацієнтам з травмою опорно-рухового апарату	2
21.	Тема 10. Практичне заняття 21. Відмінності ведення постраждалих з термічною травмою	2
22.	Тема 10. Практичне заняття 22. Відмінності ведення постраждалих з термічною травмою	2
23.	Тема 11. Практичне заняття 23. Надання допомоги при травмах у пацієнтів похилого віку	2
24.	Практичне заняття 24. Диференційований залік	2
	Разом	48

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1.	Тема 1. Базова підтримка життєдіяльності	12
2.	Тема 2. Засвоєння та відпрацювання практичних навичок: конікотомія; пункція та дренування плевральної порожнини; пункція перикарда	12
3.	Підготовка до практичних занять	18
	Разом	42

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання:

Дисципліна викладається у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, розв'язування клінічних ситуаційних

задач, відпрацювання та контроль практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, проходження симуляційних сценаріїв, розв'язування тестових завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань, підготовка до практичних занять.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, оцінювання комунікативних навичок під час проходження симуляційних сценаріїв, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Форма підсумкового контролю: диференційований залік.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретує дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідає на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовує свою точку зору, може запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонструє виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, точно дотримується алгоритму їхнього виконання
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує викладач. При вирішенні клінічної задачі припускається несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідає на всі поставлені питання, повно обґрунтовує свою точку зору, проте пропозиції альтернативного варіанту викликають утруднення. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допускає незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах, виправлені за вказівкою викладача
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та

	наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретує дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знає окремих деталей, допускає неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовує свої відповіді та трактує формулювання, відчуває труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припускається значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявляє низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не може інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, відповісти на поставлені питання, або допускає у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робить це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонує. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонструє або припускається грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах

До підсумкового контролю у формі диференційованого заліку допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості та їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Диференційований залік здійснюється: на останньому занятті (заняття виокремлюється як окремий контрольний захід) після закінчення занять до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті з освітньої компоненти – при цикловій системі навчання.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітньої компоненти у формі диференційованого заліку є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час підсумкового контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання з практичних навичок, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідав на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовував свою

	точку зору, може запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонстрував виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, точно дотримувався алгоритму їхнього виконання
Добре «4»	Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання з практичних навичок, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При вирішенні клінічної задачі припускався несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору, проте пропозиції альтернативного варіанту викликають утруднення. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах, виправлені за вказівкою викладача
Задовільно «3»	Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання з практичних навичок, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знав окремих деталей, допускав неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовував свої відповіді та трактував формулювання, відчував труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах
Незадовільно «2»	Здобувач освіти не виконав завдання з практичних навичок, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не міг інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, відповісти на поставлені питання, або допускав у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робив це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонував. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонстрував або припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ЕКТС встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «А» за шкалою ЕКТС не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «Е». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма практики
- Силабус практики
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Тестові завдання
- Симуляційні сценарії
- Манекени та симулятори

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Алгоритм первинного огляду постраждалого

2. Прийом Геймліха: поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
3. Введення орофарингеального та назофарингеального повітропроводів: поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
4. Штучна вентиляція легень за допомогою мішка та маски: поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
5. Введення ларингеальної маски: поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
6. Інтубація трахеї: поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
7. Хірургічні методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів. Види. Поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення
8. Невідкладна допомога при шоках різного генезу
9. Алгоритм надання допомоги постраждалому з травмою живота і таза
10. Особливості надання допомоги травмованим вагітним
11. Алгоритм надання допомоги постраждалому з травмою голови
12. Алгоритм надання допомоги постраждалому з травмою хребта
13. Алгоритм надання допомоги при травмах у дітей різного віку
14. Особливості надання допомоги постраждалим з термічною травмою
15. Особливості надання допомоги при травмах у пацієнтів похилого віку

Перелік практичних навичок, засвоєння яких контролюється під час диференційованого заліку

1. вимірювання температури тіла
2. відновлення прохідності дихальних шляхів
3. базова серцево-легенева реанімація
4. дефібриляція за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
5. реєстрація стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
6. тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі
7. первинна хірургічна обробка рани, перев'язка, зняття шкірних швів, зокрема у польових умовах
8. накладання пов'язки, в т.ч. у польових умовах
9. встановлення назогастрального та орогастрального зондів
10. транспортна іммобілізація
11. введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), зокрема у польових умовах
12. забезпечення периферичного венозного та внутрішньокісткового доступів
13. вимірювання артеріального тиску
14. катетеризація сечового міхура м'яким зондом
15. плевральна пункція
16. пункція перикарда за Ларреєм
17. лапароцентез
18. конікотомія
19. прийом Геймліха
20. пульсоксиметрія
21. оцінка пульсу на периферичних артеріях
22. аускультация серця та судин
23. перкусія та аускультация легень
24. пальпація живота

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI Т. IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. Закл. / Крилюк В.О. та ін. — Київ: Ожива. — 2020. — 300 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Рекомендовано Державною установою “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” /Шкурупій Д.А.(заред.).-2-ге вид.— 2018. — 240 с., чорноб.вид, пал.тв.
3. Неонатологія: підручник у 3 т. / Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.; за ред. Т.К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020, Т. 1. 407 с; Т. 2. 455 с.; Т. 3. 379 с.
4. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф. С. Глумчер, Л. П. Чепкий, Л. В. Усенко та ін.; ред. Ф. С. Глумчер. — 4-е вид, - К. : ВСВ «Медицина», 2021. — 360 с.
5. Наказ МОЗ України від 15.03.2022 № 488 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі в умовах бойових дій/воєнного стану”.
6. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.

Додаткова література:

1. Внутрішні хвороби: у 2 ч. Ч. 1: Розділи 1–8: Нац. підручник для лікарів-інтернів, студ. мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю. Рекомендовано вченою радою ІФНМУ / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В Глушка. — К., 2019. — 680 с., тв. пал., (ст. 5 пр.).
2. Внутрішні хвороби: у 2 ч. Ч. 2: Розділи 9–24: Нац. підруч. для лікарів-інтернів, студ. мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю. Рекомендовано вченою радою ІФНМУ / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В Глушка. — К., 2019. — 584 с. + 6с. кольор. вкл., тв. пал., (ст. 5 пр.).
3. 30 Невідкладних станів в терапії: навчальний посібник: за ред. проф. Ю.М. Мостового. Вінниця, 2017.
4. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ І-ІІІ р.а.) / А.А. Ілько. - 2-е вид., переробл. і допов., “Медицина”, Київ, 2018.
5. ЕКГ у практиці. The ECG in Practice: навчальний посібник / Джон Р. Хемптон; переклад 6-го англ. видання. — Київ: Медицина, 2018. — 560 с.
6. Наказ МОЗ України від 17.03.2022 № 496 “Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану”.
7. Наказ МОЗ України від 14.09.2021 р. № 1945 «Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної медичної допомоги «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку».
8. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».
9. Алгоритми діагностики і лікування невідкладних станів у терапевтичній практиці: посібник / Стародуб Є.М. — Т. 2019. — 196 с., пал. м'ягка. 2. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря, посібник /Спішин А.В. . — Т. 2019. — 380 с., пал. тв.
10. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 р. № 916 «Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію».
11. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф. Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. <https://www.cprguidelines.eu/> – Європейська рада ресусцитації
3. <https://www.c-tecc.org/our-work/guidance> – Комітет з тактичної невідкладної допомоги постраждалим
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n42> – Наказ МОЗ України від 09.03.2022 р. № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах»
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України
6. <https://gmka.org/uk/category/dlya-medykiv/nevidkladna-hirurgiya/> – Глобальний альянс медичних знань
7. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація
8. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
9. www.dec.gov.ua/mtd/home/ – Державний експертний центр МОЗ України
10. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
11. www.gmc-uk.org – General Medical Council (GMC)
12. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
13. <https://emergencymanual.stanford.edu/downloads/> – Стенфордський посібник з невідкладної допомоги
14. <https://www.futurelearn.com/courses/critical-care> – Посібник з медицини невідкладних станів Університету Глазго
15. <https://www.medscape.org/viewarticle/964673> – Судоми після інсульту
16. <https://www.medscape.org/viewarticle/964201> – Аспірин для первинної профілактики ССЗ
17. <https://www.medscape.org/viewarticle/965140> – Нові рекомендації щодо лікування болю у грудях